

GELENEKSEL ÇOCUK OYUNLARI İLE DERS TASARIMLARI

DOÇ. DR. GÜLŞAH YALÇIN

Asos Yayınları 2022

ISBN: 978-625-8190-69-4

Geleneksel Çocuk Oyunları ile Ders Tasarımları

Yazar

Doç. Dr. Gülşah YALÇIN

Kapak

Asos Yayınları

Mizanpaj

Burhan MADEN

Redaksiyon

Asos Yayınları

ASOS YAYINLARI

Çaydaçıra Mah. Hacı Ömer Bilginoğlu

Cad. No: 67/2-4/ ELAZIĞ

e-posta: asosyayinlari@gmail.com

web: www.asosyayinlari.com

Tel: 0532 643 75 23

Yayınevi Sertifika No: 47901

Yayıncının yazılı izni olmadan hiçbir şekilde çoğaltılamaz.

Bütün bölümler intihal.net benzerlik tespit programından geçirilmiştir.

Bu yayının [BOOKCITES](http://bookcites.com) tarafından indekslenmiştir.

Yazarlar, yazmış oldukları bölümlerin özgünlüğünden sorumludur.

GELENEKSEL ÇOCUK OYUNLARI İLE DERS TASARIMLARI

DOÇ. DR. GÜLŞAH YALÇIN

*İlk oyun arkadaşları olmaktan mutluluk duyduğum
Kızım Masal Ada ve Oğlum Aden Uras'a...*

Yaşlandığımız için vazgeçmeyiz oyun oynamaktan,
oyun oynamaktan vazgeçtiğimiz için yaşlanırsınız.

Bernard Shaw

İÇİNDEKİLER

ÖN SÖZ	11
GİRİŞ	13
OYUN VE TARİHÇESİ	15
OYUNUN ÇOCUĞUN GELİŞİM ALANLARINA KATKISI	17
Oyunun Bilişsel Gelişimine Katkısı	17
Oyunun Duyuşsal Gelişimine Katkısı.....	18
Oyunun Bedensel / Psiko-Motor Gelişimine Katkısı	19
Oyunun Sosyal Gelişimine Katkısı	20
Oyunun Dil Gelişimine Katkısı	20
GELENEKSEL ÇOCUK OYUNLARI	23
KAYNAKÇA	25
OYUNUN ADI: BEZİRGÂNBAŞI	27
TÜRKÇE DERSİ TASARIMI	29
OYUNUN ADI: BÜLBÜL KAFESTE	33
MATEMATİK DERS TASARIMI	34
OYUNUN ADI: BOM OYUNU	37
MATEMATİK DERS TASARIMI	37
OYUNUN ADI: DEVE-CÜCE	41
FEN BİLGİSİ DERS TASARIMI.....	41
OYUNUN ADI: ESKİ MİNDER	45
HAYAT BİLGİSİ DERS TASARIMI	46

OYUNUN ADI: HIMBİL	49
TÜRKÇE DERSİ TASARIMI	50
OYUNUN ADI: İP ATLAMA	53
MÜZİK DERS TASARIMI	54
OYUNUN ADI: İSTOP	57
TÜRKÇE DERS TASARIMI	58
OYUNUN ADI: KÖREBE	61
MATEMATİK DERS TASARIMI	62
OYUNUN ADI: KÖŞE KAPMACA	65
MATEMATİK DERS TASARIMI	66
OYUNUN ADI: KULAKTAN KULAĞA	69
TÜRKÇE DERS TASARIMI	70
OYUNUN ADI: KUTU KUTU PENSE	73
SOSYAL BİLGİLER DERS TASARIMI	74
OYUNUN ADI: MENDİL KAPMACA	77
SOSYAL BİLGİLER DERS TASARIMI	78
OYUNUN ADI: SAKLAMBAÇ	81
FEN BİLGİSİ DERS TASARIMI.....	82
OYUNUN ADI: SANDALYE KAPMACA	87
MÜZİK DERSİ TASARIMI.....	87
OYUNUN ADI: SEKSEK	91
MATEMATİK DERSİ TASARIMI.....	92
OYUNUN ADI: SİMİT	95
MATEMATİK DERSİ TASARIMI.....	96
OYUNUN ADI: YAĞ SATARIM, BAL SATARIM	99
HAYAT BİLGİSİ DERSİ TASARIMI.....	100
OYUNUN ADI: YAKAN TOP	103
OYUN VE FİZİKİ ETKİNLİKLER DERSİ TASARIMI	104

OYUNUN ADI: YEDİ KULE.....	107
OYUN VE FİZİKİ ETKİNLİKLER DERSİ TASARIMI	108
OYUNLARDA KULLANILABİLECEK SAYIŞMALAR.....	113

ÖN SÖZ

Küçük yaşlardan itibaren hayatımıza giren oyun, hemen hemen her yaşta yapılan bir etkinliktir. Bazen evde bazen sokakta bazen de okulda oynarız oyunları. Bu oyunlar, evde evcilik oyunları, dijital oyunlar olabileceği gibi sokakta, okulda geleneksel çocuk oyunları şeklinde olabilir. Teknoloji çağının yaşandığı, hızın ve tüketimin yüksek düzeyde olduğu bir dönemde yaşamaktayız. Bu dönemde doğan ve büyüyen çocuklarımızın oyunları oynayarak büyümelerini, yaşam sevincini oyunlarla daha da hissetmelerini, gerek yaşadıkları sosyal ortamda gerekse okulda geleneksel çocuk oyunları ile zaman geçirmelerini isteriz.

Kültürümüzün en önemli öğelerinden olan geleneksel çocuk oyunlarının eğitsel amaçlarla kullanılması çocuklarımızın hem millî ve manevi değerleri öğrenmesi, yaşatması ve gelecek kuşaklara aktarmasını sağlar hem de geleneksel çocuk oyunlarının unutulmasını engeller. Bunun için millî eğitim sisteminin geleneksel çocuk oyunlarına programlarında yer vermesi ve farklı disiplinlerde bu oyunların uygulanmasına öncülük etmesi önemlidir.

Bu amaçlarla hazırlanan bu kitapta oyunun çocuğun gelişimindeki yerine değinilmiş, çocuğa sağlayacağı bilişsel, duyuşsal, bedensel / psiko-motor, sosyal ve dil gelişiminden bahsedilmiştir. 20 geleneksel çocuk oyunu hem kuralları ile tanıtılmış hem de millî eğitim sisteminin ders programların-

daki kazanımlarına göre farklı disiplinlerde ders tasarımları şeklinde hazırlanmıştır. Geleneksel çocuk oyunlarının tasarlandığı ders planlarında derste ulaşılmak istenen kazanım / kazanımlar, beceriler, dersin amacı, dersin işlenişi ve oyunun farklı derslerde de kullanılabilecek ders kazanımlarına yer verilmiştir. Geleneksel çocuk oyunları kitapta alfabetik olarak sıralanmıştır.

Kitaptaki ders tasarımları farklı bölümlerde okuyan lisans öğrencilerimle, ortaokul ve ilkokul öğrencilerine uygulanmış, farklı yaşlarda olan bu öğrencilerin oyunları eğlenerek oynadıkları görülmüştür. Geleneksel çocuk oyunları her zaman, her yerde, her yaşta oynanabilir ve derslerde öğrencilerin derste öğrendikleri konuları tekrar etmelerine ve öğretmenin de öğrencide hangi eksikliklerin olduğunu gözlemlemesine yardımcı olur. Bu kitabın hem öğrencilerin oyunları öğrenmesine hem de derslerde öğretmenlere rehberlik edeceğine inanıyorum.

Geleneksel Çocuk Oyunları dersimde derslerime heyecan ve motivasyonla katılan, oyunların ders tasarımlarına öneriler sunan, tasarımları birlikte uyguladığımız sınıf öğretmeni aday öğrencilerime kitabıma sağladıkları katkılardan dolayı teşekkür ederim. Kitabın yayın sürecinde desteklerini esirgemeyen Asos Yayınevine teşekkürü bir borç bilirim. Sevgili okur, kitap ile ilgili değerlendirmelerinizi varsa katkılarınızı yayınevine bildirmenizi rica ederim.

Eflatun'un da dediği gibi "Çocuk oyunla büyümelidir." Oyunların hayatınıza mutluluk katması dileğiyle.

Doç. Dr. Gülşah YALÇIN

Aralık, 2022